

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
Broj:43 0 Mal 178766 20 SPP
Sarajevo, 03.11.2020 godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Zenici, za rješavanje spornog pravnog pitanja u pravnoj stvari tražitelja „JP Elektroprivreda BiH“ Sarajevo protiv tuženog Safeta Spahića iz Nemile, Zenica, radi duga, v.s.p.59,81 KM, na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 03.11.2020. godine, donio je slijedeću:

O D L U K U

Javna preduzeća su izuzeta od primjene Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica (a time i primjene čl. 10.st.1 tog Zakona), pa se u predmetima po tužbi, javnog preduzeća protiv fizičkog lica, može donijeti presuda zbog propuštanja iz čl. 182 ZPP-a, uz ispunjavanje svih ostalih zakonom propisanih uslova za njeno donošenje.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Zenici, u predmetu broj 43 0 Mal 178766 19 Kom od 15.06.2020. godine ovom sudu je podnio zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja koje glasi:

„Da li se u predmetima, u kojim se pored isplate glavnog duga, zahtjeva i zakonska zatezna kamata, može donijeti presuda zbog propuštanja iz člana 182. Zakona o parničnom postupku F BiH obzirom na odredbu člana 10. stav 1. Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica („Službene novine F BiH“, broj 28/20 od 07.05.2020. godine).“

Ispitujući dopuštenost podnesenog zahtjeva utvrđeno je da je zahtjev podnio Općinski sud u Zenici po službenoj dužnosti, kao ovlaštenu podnosilac, da je kao razloge za podnošenje zahtjev navedeno da se pred tim (i drugim sudovima) vodi više predmeta u kojim postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju, da je tužitelj 27.11.2019 god. podnio tužbu protiv tuženog sa tužbenim zahtjevom za isplatu duga i u tužbi predložio donošenje presude zbog propuštanja, ukoliko tuženi ne dostavi odgovor na tužbu, da tuženi nije dostavio odgovor na tužbu, pa se u postupku donošenja presude zbog propuštanja pojavilo sporno pravno pitanje o moratoriju na obračun kamata za period od 01.03.2020 do 31.06.2020 god., sve po Zakonu o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica.

Uz zahtjev je podnosilac dostavio i sopstveno tumačenje, prema kojem moratorij na obračun kamata iz člana 10. stav 1. Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, se ne odnosi se na zahtjev iz tužbe, već na obračun kamata.

Dakle sporno pravno pitanje se odnosi na primjenu Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, tzv. Korona Zakon, u smislu primjene moratorija na obračun kamata na zakašnjela potraživanja, a prilikom donošenja presude zbog propuštanja, kada je tužitelj javno preduzeće.

Relevantne odredbe Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica su:

Čl. 3. st.1 (primjenu zakona) koja glasi:

„ Odredbe ovog zakona odnose na sve poslovne subjekte koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.“

Čl. 2 st.1a) (značenje pojedinih pojmova) koja glasi:

„ Poslovnim subjektima smatraju se: pravna lica, odnosno privredna društva, izuzev javnih preduzeća...,

Član 10. st. (1)- (moratorij) koja glasi:

„Prekida se obračun zateznih kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-povjerilačkim odnosima u period od 01.03.2020. do isteka 30 dana od dana prestanka nesreće.“

Iz navedenih odredbi proizilazi da u predmetima u kojim je tužitelj javno preduzeće, a tuženi fizičko lice, po naprijed navedenim normama, nema primjene Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, jer su javna preduzeća izuzeta iz njegove primjene.

U tom smislu, u sporu između navedenih stranaka, nema ni primjene čl.10(1) Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica.

S druge strane, kako se pitanje odnosi na donošenje presude zbog propuštanja, relevantna odredba je:

Član 182. ZPP-a koja propisuje:

- (1) Kad tuženi kome je uredno dostavljena tužba u kojoj je tužilac predložio donošenje presude zbog propuštanja, ne dostavi pismeni odgovor na tužbu u zakonskom roku, sud će donijeti presudu kojom se usvaja tužbeni zahtjev (presuda zbog propuštanja), osim kao je tužbeni zahtjev očigledno neosnovan.
- (2) Tužbeni zahtjev je očigledno neosnovan:
 - 1) ako je tužbeni zahtjev očigledno protivan činjenicama navedenim u tužbi;
 - 2) ako su činjenice na kojima se temelji tužbeni zahtjev u očiglednoj protivnosti sa dokazima koje je sam tužilac predložio ili sa činjenicama koje su općepoznate;
- (3) Ako je zahtjev očigledno neosnovan sud će donijeti presudu kojom se odbija tužbeni zahtjev
- (4) Presuda zbog propuštanja neće se donijeti o zahtjevu ili dijelu zahtjeva kojim stranke ne mogu raspolagati.

Presuda zbog propuštanja može se donijet u svim slučajevima kada su ispunjeni uslovima iz naprijed navedenog člana, bez primjene moratorija iz čl. 10 st.(1) Zakon o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, u slučajevima kada je stranka jedno od lica koja ne spadaju u poslovne subjekte po tom Zakonu.

Slijedom navedenog primjenom čl.61e.(1) ZPP-a, Građansko odjeljenje Vrhovnog suda F BiH je donijelo Odluku kao u izreci.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić, s.r.